

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th October - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

GEOGRAFIYA FANIDA O‘QUVCHILARNING BILIM VA KO'NIKMALARINI TEKSHIRISH VA BAHOLASH

M.M.Istamova

Buxoro davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari yo‘nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola geografiya fanida o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini tekshirish va baholash jarayonini tahlil qiladi. Geografiya fani o'quvchilarga yer yuzasining tuzilishi, tabiiy resurslar, iqlim va iqtisodiy faoliyatlar haqida keng qamrovli bilimlar berish bilan birga, amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantiradi. Maqolada bilimlarni tekshirish uchun qo'llaniladigan usullar, jumladan testlar, savollar, maqola yozish va amaliy mashg'ulotlar, shuningdek, o'quvchilarning ko'nikmalarini baholashda loyihalar va geografik o'yinlar kabi usullar muhokama qilinadi.

Kalit so‘zlar: geografiya, bilim va ko'nikmalari, tabiiy resurslar, amaliy mashg'ulot, nazariy bilimlar, innovatsion yondashuvlar, bilimlarni baholash.

Abstract: This article analyzes the process of testing and evaluating students' knowledge and skills in geography. Geography not only provides students with a comprehensive knowledge of the structure of the earth's surface, natural resources, climate and economic activities, but also develops practical skills. The article discusses methods used to test knowledge, including tests, quizzes, essay writing and practical exercises, as well as methods such as projects and geographic games to assess students' skills.

Key words: geography, knowledge and skills, natural resources, practical training, theoretical knowledge, innovative approaches, knowledge assessment.

Geografiya fani o'quvchilarga yer yuzasining tuzilishi, tabiiy resurslar, iqlim, aholi va iqtisodiy faoliyatlar haqida keng qamrovli bilimlar beradi. Ushbu fan orqali o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham egallashadi. O'quvchilarning geografiya fanidagi bilim va ko'nikmalarini tekshirish va baholash jarayoni ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Geografiya fanida o'quvchilarning bilimlarini tekshirish uchun turli usullar qo'llaniladi. Birinchidan, testlar va savollar orqali o'quvchilarning nazariy bilimlari baholanadi. Bu usul o'quvchilarning ma'lumotlarni qanchalik yaxshi o'zlashtirganini aniqlashda samarali. Ikkinchidan, o'quvchilardan geografik mavzularda maqola yoki referat

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th October - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

yo'zish talab qilinishi mumkin. Bu usul o'quvchilarning tadqiqot qobiliyatlarini va mavzuni chuqur o'rganish ko'nikmalarini baholashga yordam beradi. Shuningdek, sinovlar o'quvchilarning bilimlarini baholashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish imkonini beradi. Geografiya fanida o'quvchilarning ko'nikmalarini baholash uchun amaliy mashg'ulotlar, loyihalar va geografik o'yinlar kabi usullar qo'llaniladi. Amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarni xaritalar bilan ishlash, statistik ma'lumotlarni tahlil qilish va geografik joylashuvlarni aniqlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Loyihalar esa o'quvchilarga guruhlar bo'lib ishlash, muammolarni hal qilish va o'z fikrlarini ifodalash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Geografik o'yinlar va simulyatsiyalar orqali o'quvchilarning geografik bilimlarini baholash, ularning qiziqishini oshiradi va o'rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. O'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini baholash, nafaqat ularning o'zlashtirish darajasini aniqlash, balki o'qituvchilarga ta'lim jarayonini takomillashtirish imkonini beradi. Baholash natijalari asosida o'qituvchilar o'quv dasturini yangilash, darslarni yanada qiziqarli va samarali o'tkazish uchun strategiyalar ishlab chiqishlari mumkin. Shuningdek, baholash jarayoni o'quvchilarning o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini rivojlantirishga ham yordam beradi.

Bilimni tekshirish va baxolash - o'qituvchidan qunt va maxorat talab qiluvchi ta'limning murakkab qismidir. Ta'limning texnika vositalaridan, xususan, o'rgatish va bilimni tekshirish uchun qullaniladigan yangi kontrol mashinalaridan foydalanish esa vaqtni ko'p oladigan bu jarayonni avtomatlashtirishga imkon beradi. Xozirgi vaqtda maktab o'quvchilarning bilim va malakalarini nazorat qilish va baxolashda turli markadagi kompg'yuterlar va ularga kiritilgan test savollar, "Ekzamenator", "Ogonok", "TE-3", "AKPO", "ASPK- 7B", "O'zbekiston", "TEMP -2M" va boshqa mashinalar xamda eng sodda programmalashtirilgan kontrol qurilmalari, perfokartalardan foydalanilmoqda. Bu vositalarning vazifasi maxsus nazorat dasturlari yordamida o'quvchilarning o'quv materialini qay darajada o'zlashtirganliklari to'g'risida axborot olishdir. Bu mashina boshqa nazorat qilish mashinalariga ko'ra ancha qulaydir. U bilan butun sinfni 5 daqiqa ichida so'roqlash va natijada olingan axborotni 4 daqiqa ichida tekshirish va baxolash mumkin.

Geografiya fanida o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini tekshirish va baholash jarayoni ta'lim sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Turli baholash usullari orqali o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish va geografik muammolarni hal qilishda tajriba orttiradilar. Bu esa ularning kelajakdagi

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th October - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

faoliyatlari uchun zarur bo'lgan asosiy ko'nikmalarni shakllantiradi. Ushbu jarayonni samarali tashkil etish, o'quvchilarning geografiya faniga bo'lgan qiziqishini oshirish va ularning bilimlarini yanada chuqurlashtirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Maqsad, A. (2018). "Geografiya ta'limida baholash usullari". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Jumaniyazov, B. (2020). "O'quvchilarning bilimlarini baholash: nazariy va amaliy jihatlar". Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Saidov, R. (2019). "Geografiya fanida innovatsion baholash usullari". Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
4. Xolmatov, D. (2021). "Ta'limda baholash va o'z-o'zini baholash". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim muassasalari.
5. Abdullaeva, N. (2022). "Geografiya fanida o'quvchilarning ko'nikmalarini rivojlantirish". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim muassasalari.